

Naučnici bez novca za eksperimente

Večernje novosti | 01. maj 2012. 20:55

Zbog kašnjenja u isplati, istraživači strahuju da li će projekte završiti u roku. Ako posao ne bude završen na vreme, moraće da se plaćaju penali za kredit

NAUČNICI zaposleni u institutima zabrinuti su da li će u roku, koji im je odredila država, uspeti da završe započete projekte. Godinu dana kasnila su im sredstva od kojih je trebalo da kupuju hemikalije, epruvete i drugi materijal potreban za eksperimente. Novac je počeo da stiže, ali kašnjenje od 12 meseci najviše je zakočilo istraživače u prirodnim naukama.

Iako je trebalo da dobiju veći iznos, za projekte koji traju do 2014, jednu od četiri godine, skoro da su izgubili.

- Nešto će moći da se uradi brže, ali za neke je potrebno duže vreme. Zato tražimo da nam se i rok produži za godinu dana - kaže za „Novosti“ dr Đurđica Jovović, naučni savetnik u Institutu za medicinska istraživanja i predsednik Sindikata nauke. - Iako se priča da je izdvajanje za nauku povećano sa 0,3 na 0,6 odsto BDP, pare iz budžeta su smanjene na 0,2 odsto BDP. A to povećanje dolazi isključivo iz kredita, koji ćemo morati da vraćamo i gde piše da, ako budemo kasnili sa projektima, Srbija plaća penale za svaki produženi sat.

Reč je o četiri milijarde evra, kako objašnjava, dobijenih od Evropske banke za razvoj, od kojih je predviđena po milijarda tokom četiri godine za potrošni materijal i opremu.

- To znači da iz kredita kupujemo i toalet-papir. Isto bi bilo kao kada bi građani uzimali kredit da kupuju hleb i mleko - objašnjava dr Jovović.

Ona kaže da i u proteklih godinu dana nijedan odgovoran rukovodilac nije svoju grupu ostavio potpuno bez materijala za rad, ali raspolagali su nedovoljnim sredstvima. Ali, niko im nije objasnio zbog čega se kasni sa nabavkom opreme.

Da je situacija bila teška potvrđuje i dr Aleksandra Milutinović Nikolić, naučni savetnik u Institutu za hemiju, tehnologiju i metalurgiju.

- Sredstva iz budžeta, ali znatno umanjena, stizala su, ali iz kredita do aprila ništa - navodi dr Milutinović Nikolić. - Nedostajale su hemikalije, pipete, epruvete... Ta

nabavka sada ide objedinjeno za sve institute, pa je i procedura mnogo duža i komplikovanija, a nisam sigurna da se išta uštedi.

A kad nemaju sredstva i ne rade projekte, naučnici ne mogu ni da objavljuju radove u časopisima. Ponajviše od toga zavisi u kojoj će se kategoriji naći i koliko će zarađivati. Naredne godine treba, na osnovu uspeha, ponovo da budu kategorisani od A1 do A6. Ako neko padne, na primer, ispod A4 ostaće potpuno bez zarade.

- Ne mogu da zamislim da se dogodi da naučnici u Srbiji ostaju bez posla ne svojom krivicom, nego zbog tuđeg kašnjenja - napominje naša sagovornica.

Posebna priča su, navodi, plate naučnika, koji se godinama bore samo da se izjednače sa kolegama sa fakulteta i ostalim javnim službama.

- Sve javne službe su za aprilsku zaradu dobile povećanje od 3,46 odsto osim nauke. Nas su zaboravili i za nas nema para u budžetu - nezadovoljna je dr Jovović.

MLADIM NAUČNICIMA 40.000 DINARA

OKO 12.000 istraživača radi u Srbiji, od kojih je većina na fakultetima. U institutima ih je, objašnjava dr Jovović, oko 5.000. Mladi naučnici zarađuju između 40.000 i 42.000 dinara, a kada doktoriraju zarada im se povećava za 5.000 dinara. U najvišem rangu, naučni savetnici, koji imaju kategoriju A1 i obično veoma dug radni staž, primaju mesečno između 110.000 i 120.000 dinara. Oni čine tek deset odsto naučne zajednice.

I. MIĆEVIĆ

Naučnici ostali bez povišice

Danas, 27.4. 2012.

Beograd - Zaposleni u naučnim institutima jedini će ostati bez aprilske povišice plata od 3,4 odsto, iako je to povećanje bilo predviđeno Zakonom o budžetu.

Obmanjivali su nas da ćemo dobiti povišicu, a pre tri dana su rekli da para za nauku nema. Nebriga ministra prosvete i nauke je dovela do toga da su plate oko 3.500 naučnika u institutima za 30 odsto niže od zarada naših kolega na univerzitetima - izjavila je juče Đurđica Jovović, predsednica Sindikata zaposlenih u naučnoistraživačkoj delatnosti Srbije.

Ona je optužila ministra prosvete i nauke Žarka Obradovića za katastrofalno stanje u nauci, napominjući da mu je u tome mnogo pomogao njegov prethodnik Božidar Đelić.

Jovovićeva je rekla da je Đelić formirao tri pravna subjekta za čiji se rad godišnje iz budžeta za nauku izdvaja 330 miliona dinara.

Autor: V. A.